

Zorginstituut Nederland

201900074

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer I
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2020020074

Datum 6 mei 2020
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2020017610

Onze referentie
2020020074

Uw referentie
201900074

Uw brief van
9 april 2020

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 9 april 2020 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een flapoperatie en verschillende paradontale behandelingen.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd, maar een verslag van de hoorzitting ontbreekt nog. Het Zorginstituut brengt daarom een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel 31 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op mondzorg omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster kampt met een bipolaire stoornis (manisch depressiviteit) waarvoor zijn jarenlang (en nog steeds) genoodzaakt is om medicatie te slikken. Het betreft onder andere lithium, guetiapine, haldol, sertraline, rivotril en vaak in een hoge doseringen. Volgens de behandelend psychiater en huisarts van verzoekster is haar gebit verslechterd door het gebruik van lithium en guetiapine. Op 31 oktober 2019 heeft verzoekster een speekselonderzoek bij het ACTA laten uitvoeren.

De conclusie van het speekselonderzoek is: "Patiënt heeft extreem veel last van droge mondgevoel (xerostomie) en hyposalie door zeer lage ongestimuleerde speekselsecretie (20-22h/etmaal), droge mond kan een bijwerking zijn van door patiënt gebruikte medicijnen en/of mogelijke een symptoom van een auto-immuunziekte, speekselsecretie is te stimuleren tot normale niveau met kauwen en citroenzuur (...)"

Eind 2018 heeft de behandelend tandarts namens verzoekster bij verweerder een aanvraag ingediend voor een flapoperatie en verschillende paradontale behandelingen.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van de flapoperatie en verschillende paradontale behandelingen afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat geen sprake is van een direct verband tussen de medische situatie en de tandheelkundige behandeling.

Juridisch kader

Volgens de Zvw wordt tandheelkundige zorg voor volwassen verzekerden niet vergoed vanuit de basisverzekering. Dit is slechts anders bij een indicatie tot bijzondere tandheelkundige hulp. De bijzondere tandheelkundige hulp is beschreven in het eerste lid van artikel 2.7 Besluit zorgverzekering (Bzv). Een indicatie tot bijzondere tandhulp kan slechts voorkomen in drie gevallen:

- a) bij een ernstige ontwikkelingsstoornis, een groeistoornis of een verworven afwijking van het tand-kaak-mondstelsel;
- b) als de verzekerde een niet-tandheelkundige lichamelijke of geestelijke aandoening heeft **en** de verzekerde zonder de mondzorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven op hetzelfde niveau als dat zijn gebit zou zijn geweest als hij de aandoening niet had gehad;
- c) als een medische behandeling zonder de mondzorg onvoldoende resultaat heeft **en** de verzekerde zonder de mondzorg geen tandheelkundige functie kan behouden of verwerven op hetzelfde niveau als dat zijn gebit zou zijn geweest als hij de aandoening niet had gehad.

In het geval van verzoekster dient er getoetst te worden aan sub b. Sub b ziet op een aandoening die niet tandheelkundig is, zoals bijvoorbeeld een bipolaire stoornis, en door de aandoening of behandeling van deze aandoening het gebit dermate verslechterd is, dat er geen tandheelkundige functie is of kan worden behouden of verworven gelijkwaardig aan die welke de verzekerde zou hebben gehad als hij de aandoening niet zou gehad.

Kortom: als de ziekte of aandoening zich niet had voorgedaan, was de tandheelkundige hulp ook niet nodig geweest.

Daarnaast staat in de wet dat de hulp noodzakelijk moet zijn om een tandheelkundige functie te behouden, "*gelijkwaardig aan die welke hij zou hebben gehad als de aandoening zich niet had voorgedaan*". Dit wordt het maatmanbeginsel genoemd. Schade aan het gebit die is ontstaan door de aandoening of behandeling kan in het kader van de bijzondere tandheelkunde

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
6 mei 2020

Onze referentie
2020020074

worden hersteld (dit valt dan onder de aanspraak op grond van sub b). Schade die al vóór de aandoening of behandeling aanwezig was kan niet in dit kader worden hersteld.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Tandheelkundige beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een tandheelkundige beoordeling voorgelegd aan zijn tandheelkundig adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Datum
6 mei 2020

Onze referentie
2020020074

Het gaat om een aanvraag voor een parodontale behandeling. Verzoekster lijdt aan een niet tandheelkundige aandoening en gebruikt daarvoor verschillende geneesmiddelen. Verzoekster heeft een droge mond en stelt dat dit de parodontale behandeling noodzakelijk maakt. Daarnaast stelt verzoekster dat het gebruik van de geneesmiddelen heeft geleid tot parodontale afbraak.

Voor een recent geschil heeft het Zorginstituut op 9 maart 2020 een literatuuronderzoek uitgevoerd naar de vraag of implantaten niet gecontra-indiceerd zijn bij patiënten met een droge mond.¹ Uit het literatuuronderzoek bleek niet dat er complicaties zijn bij implantologie voor deze categorie patiënten. Met complicaties wordt bedoeld op tandvleesontstekingen en botafbraak rond implantaten. Daaruit kan geconcludeerd worden dat er wel een associatie aantoonbaar is tussen droge mond en tandcariës, maar niet tussen droge mond (xerostomie) en parodontale problemen (parodontitis). Het Zorginstituut heeft voor onderhavig geschil aanvullend een literatuuronderzoek in PubMed uitgevoerd naar het verband tussen de door verzoekster gebruikte geneesmiddelen en parodontale afbraak.² Hieruit blijkt dat evenmin een verband kan worden aangetoond tussen het gebruik van deze geneesmiddelen en de parodontale aandoening.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier kan niet geconcludeerd worden dat een verband bestaat tussen de (behandeling van de) niet tandheelkundige aandoening en de parodontale aandoening. Verzoekster kan daarom geen aanspraak maken op vergoeding van de flapoperatie en verschillende parodontale behandelingen ten laste van de basisverzekering.

¹ Zaaknummer 2020011198

² Search in PubMed uitgevoerd op 15-04-2020 met de zoektermen:

("Tranquilizing Agents"[Mesh] OR "Antidepressive Agents"[Mesh]) AND ("Periodontal Diseases"[Mesh] OR "Periodontitis"[Mesh]) NOT ("Animals"[Mesh] NOT "Humans"[Mesh])

En:

(lithium[tiab] OR quetiapine[tiab] OR haldol[tiab] OR halperidol[tiab] OR sertraline[tiab] OR rivotril[tiab] OR clonazepam[tiab]) AND (periodont*[tiab] OR dent*[tiab]) NOT (crown* OR ceramic*) NOT ("Animals"[Mesh] NOT "Humans"[Mesh])

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot afwijzing van het verzoek.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
6 mei 2020

Onze referentie
2020020074